

॥ ఓం న్రతో తేష్టహేశైయ ॥

19.01.2024 శుక్రవారం (191వ రోజు)

శ్రీమద్భాగవతం

ః త్రై గురు పూర్ణాంశి ॥

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్మిష్టః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।

గురుస్నేష్టాత్ పరం బ్రహ్మ, తమై శ్రీగురవే నమః ॥

ః త్రైరాష్ట్రి పూర్ణాంశి ॥

వరాభయద హస్తాయ వరారోహ ప్రియాయ చ
వరాహాచల వాసాయ శ్రీనివాసాయ తేనమః ॥

ః అధ్య ర్థంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహాక్ష్మీత్-విరాజమానస్య-నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వభావస్య-లీలా గృహీత
విగ్రహస్య-శ్రీ పద్మావతీ జానే: -అనుగ్రహేణ-అస్మాకం-సర్వేషాం-బుద్ధి శుద్ధీర్థం-
విద్యాభిపృథ్వీర్థం-భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాది-తదనుకూల-సర్వ సంపత్ సమృద్ధీర్థం-
శ్రీ పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం-శ్రీమద్భాగవత పారం కరిష్యామహే.

అస్య-శ్రీమద్భాగవతస్తోత్ర మహామంత్రస్య-నారద బుషి: -బృహతీ ఛంద: -శ్రీకృష్ణ:
పరమాత్మా దేవతా-బ్రహ్మ బీజం-భక్తి: శక్తి: -జ్ఞాన వైరాగ్య కీలకం-అస్మాకం
శ్రీమద్భగవత్ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే పాతే వినియోగ: ॥

ః ధీశ్వరం ॥

నారాయణాంధృత వరాహ వినీయామానాం
దంప్రాగ్రకోటి కిరణావలి పూర్వమాణాం ।
వ్యాస ప్రసూత శుక వాక్య విగీయమానాం
విశ్వంభరాం నమత, భాగవతా మిత్రాభాం ॥

శ్రీమద్భాగవతం ప్రవచనం - బహుశ్రీ కుప్పా విశ్వనాథ శర్మ గారిచే ప్రారంభం

శ్లోక పారాయణం -శ్రీమాన్ కె.వి.ఎన్.వి.జి.శేషాచార్యులు మరియు
బహుశ్రీ డా. పి.వి.ఎన్.ఎన్. మారుతి గార్లచే...

శ్రీమద్భాగవతం

ಅಧ್ಯಾತ್ಮರೂಪದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಿಖಿತಾಯಾಂ ತೃತೀಯ ಪ್ರಾಂತದೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕಲೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

శ్రీభగవానువాచ

అథ తే సంప్రవక్ష్యామి తత్త్వానాం లక్షణం పృథక్
యద్విదిత్తా విముచ్యేత పురుషః ప్రాకృతైర్యాణః || 3-26-1 ||

జ్ఞానం నిఃశ్రేయసార్థాయ పురుషస్యాత్మదర్శనం
యదాహుర్వర్తయే తత్త్వ హృదయగ్రంథిభేదనం || 3-26-2 ||

అనాదిరాత్మ పురుషో నిర్గంః ప్రకృతేః పరః
ప్రత్యగ్గామూ స్వయంజోతిర్మిత్వం యేన సమన్వితం || 3-26-3 ||

న ఏష ప్రకృతిం సూజ్ఞాం దైవీం గుణమయాం విభుః
యద్భుచ్ఛుయైవోపగతామభ్యపద్యత శీలయా || 3-26-4 ||

గుణైర్వచిత్రాః సృజతీం సరూపాః ప్రకృతిం ప్రజాః
విలోక్య ముముహే సద్యః స జిహ్వ జ్ఞానగూహయా || 3-26-5 ||

ఏవం పరాభిధ్యానేన కర్తృత్వం ప్రకృతేః పుమాన్
కర్తృసు క్రియమాణేషు గుణారాత్మని మన్మతే ॥ 3-26-6 ॥

తదస్య సంసృతిర్పంధః పారతంత్ర్యం చ తత్కృతం
భవత్యకర్మిశన్య నొక్కిణో నిర్మతాత్మనః || 3-26-7 ||

కార్యకారణకర్తవ్యతే కారణం ప్రకృతిం విదుః
భోక్తే సుఖిదుఃఖానాం పురుషం ప్రకృతేః పరం || 3-26-8 ||

వేదపుష్టిరువ్వాచ

ప్రకృతేः పురుషస్యాపి లక్ష్మణం పురుషోత్తమ
|బూహీ కారణయోరస్న సదసచ్ యదాత్మకం || 3-26-9 ||

శ్రీభగవానువాच

- యత్తత్త్విగుణమవ్యక్తం నిత్యం సదసదాత్మకం
ప్రధానం ప్రకృతిం ప్రాహురవిశేషం విశేషవత్
|| 3-26-10 ||
- పంచభీః పంచభిర్భ్రహ్మ చతుర్భిర్దశబ్దిస్తథా
ఏతచ్ఛతుర్వింశతికం గణం ప్రాధానికం విదుః
|| 3-26-11 ||
- మహాభూతాని పంచైవ భూరాషోఽగ్నిర్మర్మరున్నథః
తన్నాత్మాణి చ తావంతి గంధాదీని మతాని మే
|| 3-26-12 ||
- ఇంద్రియాణి దశ క్రోత్రం త్వగ్ దృగ్రసననాసికాః
వాక్మూరో చరణం మేడ్రం పాయుర్దశమ ఉచ్చతే
|| 3-26-13 ||
- మనో బుద్ధిరహంకారశ్చిత్తమిత్యంతరాత్మకం
చతుర్ధా లక్ష్మీతే భేదో వృత్తా లక్ష్మణరూపయా
|| 3-26-14 ||
- ఏతావానేవ సంఖ్యాతో బ్రిహ్మణః సగుణస్య హ
సన్నివేశో మయా ప్రోక్తో యః కాలః పంచవింశకః
|| 3-26-15 ||
- ప్రభావం పౌరుషం ప్రాహుః కాలమేకే యతో భయం
అహంకారవిమూడస్య కర్తృః ప్రకృతిమీయుషః
|| 3-26-16 ||
- ప్రకృతేర్థణసామ్యస్య నిర్విశేషస్య మానవి
చేష్టా యతః స భగవాన్ కాల ఇత్యపలక్షితః
|| 3-26-17 ||
- అంతః పురుషరూపేణ కాలరూపేణ యో బహిః
సమన్వేత్యేష సత్యానాం భగవానాత్మమాయయా
|| 3-26-18 ||
- దైవాత్ముభితథర్మిణ్యాం స్వస్యాం యోనో పరః పుమాన్
ఆధత్త వీర్యం సాసూత మహత్తత్వం హిరణ్యయం
|| 3-26-19 ||
- విశ్వమాతృగతం వ్యంజన్ కూటస్థో జగదంకురః
స్వతేజసాపిబత్తిప్రమాత్మప్రస్వాపనం తమః
|| 3-26-20 ||

యత్తత్వగుణం స్వచ్ఛం శాంతం భగవతః పదం
యదాహలర్వసుదేవాఖ్యం చిత్తం తన్నహదాత్మకం

॥ 3-26-21 ॥

స్వచ్ఛత్వమవికారిత్వం శాంతత్వమితి చేతనః
వృత్తిభిర్లక్షణం ప్రోక్తం యథాపాం ప్రకృతిః పరా

॥ 3-26-22 ॥

మహాత్తత్వాద్వికుర్వణాధ్వగవద్విర్యసంభవాత్
క్రియాశక్తిరహంకారస్తివిధః సమపద్యత

॥ 3-26-23 ॥

వైకారికసైజసశ్చ తామసశ్చ యతో భవః
మనస్యేంద్రియాణాం చ భూతానాం మహాతామపి

॥ 3-26-24 ॥

సహస్రశిరసం సాక్షాద్యమనంతం ప్రచక్షతే
సంకర్షణాఖ్యం పురుషం భూతేంద్రియమనోమయం

॥ 3-26-25 ॥

కర్తృత్వం కరణత్వం చ కార్యత్వం చేతి లక్షణం
శాంతఫోరవిమూడత్వమితి వా స్వీదహంకృతేః

॥ 3-26-26 ॥

వైకారికాద్వికుర్వణాన్ననస్తత్వమజాయత
యత్సంకల్పవికల్పభ్యం వర్తతే కామసంభవః

॥ 3-26-27 ॥

యద్విదుర్వనిరుద్ధాఖ్యం హృషీకాణామధీశ్వరం
శారదేందీవరశ్యమం సంరాధ్యం యోగిభిః శనైః

॥ 3-26-28 ॥

తైజసాత్తు వికుర్వణాధ్వధితత్త్వమభూత్పతి
ద్రవ్యస్ఫురణవిజ్ఞానమింద్రియాణామనుగ్రహః

॥ 3-26-29 ॥

సంశయోఽథ విపర్యాసో నిశ్చయః స్మృతిరేవ చ
స్వాప ఇత్యచ్యతే బుద్ధేర్లక్షణం వృత్తితః పృథక్

॥ 3-26-30 ॥

తైజసానీంద్రియాణ్యేవ క్రియాజ్ఞానవిభాగశః
ప్రాణస్య హి క్రియాశక్తిర్మధేర్విజ్ఞానశక్తితా

॥ 3-26-31 ॥

తామసాచ్చ వికుర్వణాధ్యగవద్వీర్యచోదితాత్
శబ్దమాత్రమభూత్తస్యాన్నభః క్రోత్తం తు శబ్దగం

॥ 3-26-32 ॥

అర్థాత్రయత్వం శబ్దస్య ద్రష్టవ్యిలింగత్వమేవ చ
తన్యాత్తత్వం చ నభసో లక్షణం కవయో విదుః

॥ 3-26-33 ॥

భూతానాం భిద్రదాతృత్వం బహిరంతరమేవ చ
ప్రాణేంద్రియాత్మధిష్టత్వం నభసో వృత్తిలక్షణం

॥ 3-26-34 ॥

నభసః శబ్దతన్యాత్రాత్మాలగత్యా వికుర్వతః
స్పుర్ణోఽభవత్తతో వాయుస్వక్షుర్ఘస్య చ సంగ్రహః

॥ 3-26-35 ॥

మృదుత్వం కలినత్వం చ శైత్యముష్టత్వమేవ చ
ఏతత్పుర్ఘస్య స్పుర్ఘత్వం తన్యాత్తత్వం నభస్వతః

॥ 3-26-36 ॥

చాలనం వ్యాహనం ప్రాప్తిర్భేతృత్వం ద్రవ్యశబ్దయోః
సర్వేంద్రియాణామాతృత్వం వాయోః కర్మాభిలక్షణం

॥ 3-26-37 ॥

వాయోశ్చ స్పుర్ఘతన్యాత్రాద్రూపం దైవేరితాదభూత్
సముట్టితం తత్స్నేజశ్చక్షూ రూపోపలంభనం

॥ 3-26-38 ॥

ద్రవ్యాకృతిత్వం గుణతా వ్యక్తిసంస్థాత్వమేవ చ
తేజస్వం తేజసః సాధ్య రూపమాత్రస్య వృత్తయః

॥ 3-26-39 ॥

ద్వోతనం పచనం పొనమదనం హిమమర్దనం
తేజసో వృత్తయస్వేతాః శోషణం క్షుత్తడేవ చ

॥ 3-26-40 ॥

రూపమాత్రాద్వ్యకుర్వణాత్రేజసో దైవచోదితాత్
రసమాత్రమభూత్తస్యాదంభో జిహ్వ రసగ్రహః

॥ 3-26-41 ॥

కషాయో మధురసీక్షః కట్టవ్య ఇతి వైకధా
భోతికానాం వికారేణ రస ఏకో విభిద్యతే

॥ 3-26-42 ॥

క్లేదనం పిండనం తృప్తిః ప్రాణనాప్యాయనోందనం
తాపాపనోదో భూయస్వమంభసో వృత్తయస్విమాః

॥ 3-26-43 ॥

రసమాత్రాద్వికుర్వాదంభసో దైవచోదితాత్
గంధమాత్రమభూత్తస్మాత్పుఢ్యు ప్రూణస్తు గంధగః

॥ 3-26-44 ॥

కరంభపూతిసౌరభ్యశాంతోగ్రామల్లదిభిః పృథక్
ద్రవ్యావయవవైషమ్యాద్ధంధ ఏకో విభిద్యతే

॥ 3-26-45 ॥

భావనం బ్రిహ్మణః స్థానం ధారణం సద్విశేషణం
సర్వసత్వగుణోద్యేదః పృథివీపృత్తిలక్షణం

॥ 3-26-46 ॥

నభోగుణవిశేషో_ర్థో యస్య తచ్ఛోత్రముచ్యతే
వాయోర్గుణవిశేషో_ర్థో యస్య తత్పుర్వనం విదుః

॥ 3-26-47 ॥

తేజోగుణవిశేషో_ర్థో యస్య తచ్చక్షరుచ్యతే
అంభోగుణవిశేషో_ర్థో యస్య తద్రసనం విదుః
భూమేర్గుణవిశేషో_ర్థో యస్య స ప్రూణ ఉచ్యతే

॥ 3-26-48 ॥

పరస్య దృశ్యతే ధర్మో హ్యపరస్మిన్ సమన్వయాత్
అతో విశేషో భావానాం భూమావేవోపలక్ష్యతే

॥ 3-26-49 ॥

ఎతాన్యసంహత్య యదా మహదాదీని సప్త వై
కాలకర్మగుణోపతో జగదాదిరుపావిశత్

॥ 3-26-50 ॥

తతస్తేనానువిద్ధోభో యుక్తోభో_ఛ్యమచేతనం
ఉత్స్తితం పురుషో యస్మాదుదతిష్ఠదసౌ విరాట్

॥ 3-26-51 ॥

ఎతదండం విశేషాభ్యం క్రమవృధ్యైర్థశోత్తరః
తోయాదిభిః పరివృతం ప్రధానేనావృతైర్ఘపిః
యత్ర లోకవితానో_యం రూపం భగవతో హరేః

॥ 3-26-52 ॥

పీరణ్ణయాదండకోశాదుత్థాయ సలిలేశయాత్	
తమావిశ్య మహాదేవో బహుధా నిర్మిభేద ఖం	॥ 3-26-53 ॥
నిరభిద్యతాస్య ప్రథమం ముఖం వాణీ తతోఽభవత్	
వాణ్య వహిస్తార్థో నానే ప్రాణోఽతో ప్రూణ ఏతయోః	॥ 3-26-54 ॥
ప్రూణాద్వయురభిద్యతామక్షిణీ చక్కరేతయోః	
తస్మాత్స్నార్థో వ్యభిద్యతాం కర్ణో క్రోత్రం తతో దిశః	॥ 3-26-55 ॥
నిర్మిభేద విరాజస్వగోమశ్శత్యాదయస్తతః	
తత ఓషధయశ్శసన్ శిశ్శం నిర్మిభిదే తతః	॥ 3-26-56 ॥
రేతస్తస్మాదాప ఆసన్ నిరభిద్యత వై గుదం	
గుదాదపానోఽపానాచ్చ మృత్యుర్లోకభయంకరః	॥ 3-26-57 ॥
హస్తా చ నిరభిద్యతాం బలం తాభ్యాం తతః స్వరాట్	
పాదో చ నిరభిద్యతాం గతిస్తాభ్యాం తతో హరిః	॥ 3-26-58 ॥
నాడ్యోఽస్య నిరభిద్యంత తాభ్యో లోహితమాభృతం	
నద్యస్తతః సమభవన్నుదరం నిరభిద్యత	॥ 3-26-59 ॥
క్షత్రిపానే తతః స్యాతాం సముద్రస్వతయారభూత్	
అథాస్య హృదయం భిన్నం హృదయాన్నన ఉత్థితం	॥ 3-26-60 ॥
మనస్థంద్రమా జాతో బుద్ధిర్ఘద్వర్గిరాం పతిః	
అహంకారస్తతో రుద్రశ్చిత్తం చైత్యస్తతోఽభవత్	॥ 3-26-61 ॥
ఏతే హృభృతితా దేవా నైవాస్యోత్థాపనేఽశక్న	
పునరావివిశుః భాని తముత్థాపయితుం క్రమాత్	॥ 3-26-62 ॥
వహిస్తార్థాచా ముఖం భేజే నోదతిష్ఠత్తదా విరాట్	
ప్రూణేన నాసికే వాయుర్మోదతిష్ఠత్తదా విరాట్	॥ 3-26-63 ॥

అక్షిణీ చక్షుషౌతు దిత్యో నోదతిష్టతదా విరాట్
ల్రోత్రేణ కర్మా చ దికో నోదతిష్టతదా విరాట్

॥ 3-26-64 ॥

త్వచం రోమభిరోపధ్యో నోదతిష్టతదా విరాట్
రేతనా శిశ్వమాపన్తు నోదతిష్టతదా విరాట్

॥ 3-26-65 ॥

గుదం మృత్యురపానేన నోదతిష్టతదా విరాట్
హస్తావింద్రో బలేనైవ నోదతిష్టతదా విరాట్

॥ 3-26-66 ॥

విష్ణుర్గత్యైవ చరణో నోదతిష్టతదా విరాట్
నాడీర్వద్యో లోహితేన నోదతిష్టతదా విరాట్

॥ 3-26-67 ॥

క్షత్ర్యుద్యముదరం సింధుర్నోదతిష్టతదా విరాట్
హృదయం మనసా చంద్రో నోదతిష్టతదా విరాట్

॥ 3-26-68 ॥

బుద్ధ్య బ్రిహమ్మపి హృదయం నోదతిష్టతదా విరాట్
రుద్రోఽభిమత్య హృదయం నోదతిష్టతదా విరాట్

॥ 3-26-69 ॥

చిత్తేన హృదయం చైత్యః క్షేత్రజ్ఞః ప్రావిశద్యదా
విరాట్ తదైవ పురుషః సలిలాదుదతిష్టత

॥ 3-26-70 ॥

యథా ప్రసుష్టం పురుషం ప్రాణేంద్రియమనోధియః
ప్రభవంతి వినా యేన నోత్థాపయితుమోజనా

॥ 3-26-71 ॥

తమస్మిన్ ప్రత్యగాత్మనం ధియా యోగప్రవృత్తయా
భక్త్య విరక్త్య జ్ఞానేన వివిచ్యత్వని చింతయేత్

॥ 3-26-72 ॥

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యం సంహితాయాం తృతీయ స్కూంధే పుడ్యింతో_ధ్యాయః

॥ అథ క్షమా పార్థనా ॥
యదక్షరపదబ్రహ్మం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోతస్తు తే ॥

॥ అథ భగవత్పుమర్పుణమ్ ॥
కాయేన వాచా మనసేష్టిమైర్య బుధ్యత్మనా వా ప్రకృతేస్మిభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్ సకలం పరమై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకక్షేమ పార్థనా ॥
సర్వే భవస్తు సుఖినః సర్వే సస్తు నిరామయః ।
సర్వే భద్రాణి పశ్యస్తు మా కళ్పిత్ దుఃఖభాగ్యవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥
శ్రీయః కాన్తాయ కల్యాణనిధయే నిధయేతినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

- - -